

Tarih: 03.11.2023

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَاتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

أَغْرُوا وَلَا تَعْلُوا وَلَا تَعْدُوا وَلَا تَمَثَلُوا وَلَا تَقْتُلُوا

وَلِيدًا

İSLÂM'DA SAVAŞIN DAHİ BİR AHLÂKI VARDIR

Kıymetli Müslümanlar!

“İnsanın iyi veya kötü olarak vasıflandırılmasına yol açan mânevî nitelikleri, huyları ve bunların etkisiyle ortaya konan iradeli davranışlar bütünü”¹ olarak tarif edilen ahlâk, insan hayatının her safhasında önemsenmesi gereken bir olgudur. Nitekim. Peygamber efendimiz “ben güzel ahlâkı tamamlamak için gönderildim”² buyurarak İslâm dininin temel amacının bu olduğunu ifade etmiştir. İslâm dininin bu hassasiyeti, en zor ve en sıkıntılı zamanlarda dahi muhafaza edilmiş ve ahlâkî değerlerden en ufak bir taviz verilmemiştir. Mekke müşrikleri, baskı ve işkencelerle Müslümanları hicret etmeye mecbur ettikleri halde İslâm ordusu Mekke’yi fethettiğinde, Mekke’lilere “Bugün azarlanacak değilsiniz. Allah sizi bağışlasın. O merhametlilerin en merhametlisidir. Artık serbestsiniz!” denilmiştir. Çünkü İslâm savaşlarında kin ve intikam duyguları yasaklanmış ve Yüce Rabbimiz şöyle buyurmuştur:

“...Mescid-i Harâm’a girmenizi engellediler diye bir topluma karşı duyduğunuz kin, sakın aşırı gitmenize sebep olmasın. İyilik ve takvâ hususunda

yardımlaşın, günah ve haksızlık yolunda yardımlaşmayın. Allah’tan korkun, çünkü Allah’ın cezası çetindir.”³

Aziz Kardeşlerim!

İslâm dininde savaş son seçenek olarak değerlendirilmiş ve mecbur kalınmadığı sürece müracaat edilmemesi istenmiştir.⁴ Öncelikli olarak anlaşma zemini aranması, bunun sağlanamadığı durumlarda ise en az zararlı savaşın bitirilmesi yoluna gidilmiştir. Savaşın kaçınılmaz olduğu durumlarda ise kadınların ve çocukların öldürülmesini ve çevrenin tahrip edilmesini yasaklamıştır. Hadis-i şerifte Peygamberimiz; “...Allah’ı inkâr edenlerle çarpışın! Çarpışın ama ganimet malına ihanet etmeyin. Ölülere işkence yapmayın ve Çocukları öldürmeyin!..”⁵ buyurmuş, Mute savaşı öncesi askerlere verdiği talimatlarda ise şu evrensel ifadeleri kullanmıştır:

“Allah yolunda gaza ediniz. Zulüm yapmayın, haksız yere zimmetinize mal geçirmeyin. İnzivaya çekilip kiliselerinde ibadet edenlere dokunmayınız. Sadece düşmanlarınızla savaşın. Kadınları, çocukları ve yaşlıları öldürmeyin. Ağaçları kesmeyin ve evleri yakmayın!”⁶

Huneyn savaşında Peygamberimizin Halid b. Velid’e ulaştırdığı talimatta; “Rasûlullah sana çocukları, kadınları, yaşlıları, işçileri ve yardım için bulunan köleleri öldürmemeyi emrediyor” ifadeleri kullanılmış, sonrasında ise şu uyarıları tekrar etmiştir:⁷

“Bazı insanlara ne oluyor da öldürme hırsı onları çocukları bile öldürmeye sevk ediyor. Şu gerçeği hiçbir zaman unutmayın: çocuklar öldürülmez!”⁸

Rabbim medeni sandığımız batı dünyasına bu ahlâkî nasib eyesin!

³ Maide, 5/2.

⁴ Hac, 22/39.

⁵ Müslim, Cihad ve siyer, 3.

⁶ Vâkîdî, Megâzî, II, 757.

⁷ Vâkîdî, Megâzî, III, 912.

⁸ Soycan, “Hz. Peygamber’in Savaşlarının Ahlaki Boyutu”, İhya, 8/1, 2022.

¹ Çağrı, “Ahâk”, DİA, II, 1.

² İbn Hanbel, Müsned, II, 381.